

Ikmēneša jaunumi

Uzkrājumi un ieguldījumi

Apstājies ienesīguma pieaugums finanšu tirgos

2021. gada marts

Tirgus pārskats

Februāra beigās globālajos akciju tirgos, kur gada sākumā bija vērojams pieaugums, iestājās apstākums. Neskatoties uz joprojām labajiem ekonomiskajiem rādītājiem un cerībām, ka ierobežojumu samazināšana veicinās globālo izaugsmi, trauksme investoru vidū pēdējās nedēļās ir pieaugusi, jo obligāciju ienesīguma pieaugums un inflācijas gaidas palielināja bažas, ka centrālās bankas būs spiestas iegrožot monetāro politiku un sāks paaugstināt procentu likmes. Ienesīguma pieaugums noteica ne tikai zemākas obligāciju cenas, bet arī samazināja cenas akciju tirgū, īpaši izaugsmes akciju cenas, kas ir jutīgas pret procentu likmju izmaiņām. Un, lai gan inflācijas pieaugumam ir daudz iemeslu (ekonomikas atveseļošanās, pieprasījuma pieaugums, izejvielu sadārdzināšanās, apjomīgas ekonomikas stimulēšanas programmas), iespējamais inflācijas kāpums nākamajos mēnešos, visticamāk, būs islaicīgs, ko noteiks zemā bāze, un gada beigās tam būtu jāizzūd. Turklāt Covid-19 pandēmijai ir bijušas nopietnākas ilgtermiņa ekonomiskās sekas (lielāks bezdarbs, vairāk bankrotu, lielāka nenoteiktība par nākotni), kam būtu jābremzē inflācijas pieaugums.

Procentu likmju palielināšanās dēļ pasaules lielāko centrālo banku paziņojumi martā piesaistīs lielu uzmanību. Tās, visticamāk, mēģinās nomierināt finanšu tirgus, atkārtot, ka tuvākajos gados nav paredzēts mainīt monetārās politikas kursu un saglabāt procentu likmes tuvu nullei vai pat negatīvajā teritorijā. Iepriekš tika prognozēts, ka ASV procentu likmes nemainīsies līdz pat 2023. gadam, tāpēc izšķiroša nozīme būs ASV Federālo rezervju (FED) bankas paziņojumam martā – finanšu tirgus dalībnieki kāri tvers katru FED vadītāja Dž. Pauela ziņojuma vārdu, mēģinot saklausīt, vai nesensais ienesīguma pieaugums kaut kādā veidā neietekmēs FED politiku.

Papildus centrālo banku politikai globālās ekonomikas izaugsmi un noskaņojumu finanšu tirgos joprojām ļoti ietekmēs globālās pandēmijas situācija. Vakcinācijas process uzņem apgriezienus. Amerikas Savienotajās Valstīs jau vakcinēti ap 15% iedzīvotāju un Lielbritānijā – ap 30%. Eiropas Savienība krietni atpaliek šajā sacensībā. Līdz šim reģionā vakcinēti nedaudz vairāk kā 5% iedzīvotāju. Tiek lēsts, ka, saglabājot līdzīgu vakcinācijas tempu, Lielbritānija sasniegs kritisko 70% līmeni jau maijā, ASV – septembrī, bet Eiropas Savienība – tikai 2023. gadā. Tomēr sagaidāms, ka vakcīnu ražotāji spēs pārvarēt piegādes ķēdes grūtības, radot optimistiskāku skatu par Eiropas reģiona nākotni vakcinācijas procesā.

Akciju tirgus indeksu darbība (līdz 2020. gada 26. februārim)

Regions	Indekss	Valūta	2021 g. februāris	2021. gads	3 mēn.	1 gads	3 gadi	5 gadi
Pasaule	MSCI World	EUR	2,7%	2,4%	4,31%	17,05%	36,57%	73,15%
Pasaule	MSCI Emerging Markets	EUR	0,9%	4,7%	9,87 %	23,12%	20,87%	81,93%
JAV	S & P 500	LVL	2,6%	1,5%	5,23%	29,01%	40,43%	97,24%
Eiropa	MSCI EURO	EUR	4,1%	2,4%	4,04%	9,44%	3,90%	25,65%
Austrumeiropa	MSCI EM Eastern Europe	USD	1,5%	-0,7%	8,84%	1,83%	-9,81%	47,53%
Āzija	MSCI EM Asia	USD	0,9%	5,2%	12,38%	42,90	%	25,16%%
Latīņamerika	MSCI EM Latin America	USD	-3,1%	-9,7%	0,78%	-8,20%	-27,82%	22,73%

Prognozes

Ekonomikas atveseļošanās prasīs zināmu laiku vēl viena Covid-19 viļņa dēļ, kas parādījās ziemā, taču īstermiņa ekonomikas lejupslīde gada pirmajā ceturksnī būs daudz mazāka nekā gada sākumā pērn. Tā kā arvien vairāk cilvēku iegūst imunitāti, ekonomikas izaugsmes tempiem līdz gada vidum būtu jāpaātrinās. Labvēlīgajam ģeopolitiskajam fonam, centrālo banku un valdību plaša mēroga stimulēšanas programmām, rekordzemām procentu likmēm vajadzētu novest pie salīdzinoši strauja korporatīvo finanšu rādītāju uzlabošanās un bezdarba samazināšanās.

Mūsu IKP prognozes. Globālā ekonomika 2020. gadā saruka par 3,7%. Paredzams, ka šogad izaugsme būs ap 5%, sasniedzot 2019. gada līmeni. Pēc 900 miljardu ASV dolāru ekonomiskā atbalsta programmas apstiprināšanas ASV bija paredzēts, ka lielākā globālā ekonomika augs par aptuveni 4%. Tomēr pēc 1,9 triljonu USD programmas pieņemšanas ir iespējams, ka gada 2. un 3. ceturksnī pieaugums varētu sasniegt divciparu skaitli. Tomēr globālo ekonomisko izaugsmi joprojām ietekmēs pandēmijas situācija, kuru nav iespējams paredzēt.

Šā gada riski. Covid-19 pandēmija joprojām radīs vislielāko risku gan pasaules ekonomikai, gan finanšu tirgiem. Lai gan vakcinācijas process tuvinā pandēmijas galu, jārēķinās ar lielu nezināmo, jo pēc tam, kad statistikas dati liecināja par inficēto skaita stabilizēšanos, situācija atkal ir pasliktinājusies. Vēl viens svarīgs risks ir pieaugošās inflācijas gaidas. Kaut arī zināms inflācijas pieaugums ir pozitīvs ekonomiskās aktivitātes faktors, nekontrolēts inflācijas pieaugums varētu likt centrālajām bankām iejaukties, ierobežojot monetāro politiku, kas varētu palēnināt ekonomikas atveseļošanās.

Iepriekš minētā informācija sniegta tikai informatīviem nolūkiem. Tā nav konsultācija par ieguldījumiem vai kāda produktu vai pakalpojumi piedāvājums. Ne šis dokuments, ne arī tajā aprakstītie produkti nav paredzēti izplatīšanai vai pārdošanai Amerikas Savienotajās Valstīs vai personām, kas ir Amerikas Savienoto Valstu rezidentiem (ASV personas), un šāda izplatīšana var nebūt likumīga. SEB neatbild par investīciju lēmumiem, kas pieņemti balstoties uz iepriekš minēto informācija. Sniegtās informācijas pamatā esošie dati ir iegūti no avotiem, kurus SEB uzskata par ticamiem. SEB neuzņemas atbildību par informācijas pilnīgumu vai pareizību, vai par kaitējumu, kas var rasties šādas informācijas izmantošanas rezultātā.

Ieguldījumi akcijās, fondos un citos vērtspapīros ir saistīti gan ar iespējām, gan riskiem. Ieguldījumu tirgus vērtība var gan palielināties, gan samazināties. Dažkārt zaudējumu apmērs var pārsniegt sākotnējā ieguldījuma apmēru, Jūsu peļņu no ieguldījumiem, kas veikti ārvalsts tirgos, var ietekmēt valūtas kursu svārstības. Aprakstīto investīciju produktu ienesīgums un iepriekšējo vai turpmāko periodu finanšu rādītāji nav nākamā periodu ienesīguma apsolījums vai pamatojums.

Pirms lēmumu par ieguldīšanu pieņemšanas iesakām rūpīgi izanalizēt finanšu, juridiskos, regulējuma, grāmatvedības un nodokļu jautājumus, kas saistīti ar ieguldīšanu fondos, izvērtēt visus ar ieguldīšanu saistītos riskus, kā arī ieguldījuma piemērotību un atbilstību. Ja nepieciešams, sīkāku skaidrojumu iegūšanai aicinām vērsties pie SEB konsultanta, bet nodokļu jautājumos – pie attiecīgās jomas speciālista. Vispārīga informācija par ieguldīšanu un vērtspapīriem ir pieejama SEB tīmekļa vietnē <https://www.seb.lv>